

Aberdeen Angus

ANGUS-KUA

Grovfôrrase nr. 1

ANGUS SOM MOR

Moregenskap i særklasse:

Kalver lett – melker godt – livskraftige kalver!
Aberdeen - Angus er utbredt over hele verden, og er en dominerende rase i de store kvegnaasjonene USA, Canada, Argentina, New Zealand and Australia.

Rasen sin popularitet er mye på grunn av Anguskua sine gode moregenskaper.

Anguskua har sterke morsinstinkter, er kjent for å ha livskraftig kalver som er raskt på beina etter fødsel, finner selv frem til juret på kua, og får tidlig i seg nødvendig og næringsrik råmelk.

«Anguskyr produserer meir per foreining enn andre rasar. Mykje av dette kjem av at fruktbarheten ved svak føring er høgare hjå Angus enn hos andre rasar. For å få tilsvarende fruktbarhet hjå dei andre rasane, må mjølbøtta fram.» Spesvotr. Animalia, Inge Midtveit.

Nummer 1 på fruktbarhet - lavt kalvingsintervall - best fertilitet

Alder ved første kalving og kalvingsintervall				
RASE	ALDER FØRSTE KALVING	ANTALL DYR	KALVINGSINTERVALL (MND)	ANTALL DYR
Hereford	25.9	1691	12.6	5251
Charolais	26.6	2913	12.5	7513
Aberdeen Angus	25.5	1004	12.7	3153
Limousine	28.3	1894	13.2	4440
Simmental	25.9	644	12.9	1339
Krysning - ekstensiv	25.6	1113	12.8	2965
Krysning - intensiv	26.5	2766	12.7	7315
Snitt/sum	26.6	13354	12.8	36247

Kilde: Årsmelding - Storfekjøttkontrollen 2015.

ANGUS-KUA ER POPULÆR i kryssning med kjøttfeokser av tyngre raser som Limousine og Charolais. Kryssingsfredigheten som oppstår gir gjerne en tilvekst og kjøttfylde som ligger 10-15 % over hva som er naturlig for renrasete dyr. Avkom etter Angus som mor og en far av tyngre rase vil ofte ha tilvekst og kjøttfylde som nærmer seg det en vil oppnå i en reinrastet kalv av tung rase. Sparte foringsutgifter på ei ammeku med voksenvekt 650kg kontra ei ku med voksenvekt 850kg er betydelig i løpet av et år. Ei moderat ammeku tar også mindre plass i fjøset og reduserer utgifter til strø.

ELISABETH KLUFTEN FRA NORTURA har regnet på vedlikeholdsfôr for ammekyr på 650 kg kontra 850 kg for oss.

Her er regnestykket:

- Inneføring fra 1. oktober til 1. juni. Kalving 15. mars. 20 mordyr.
- Lett ku trenger 1600 Fem/Tung ku 2000 FEm.
- Dette tilsvarer 2,4 rundballer pr ku med 165 FEm pr rundball.
- Dvs. 48 flere rundballer til de tunge kyrne i løpet av inneføingsperioden.

Angus er naturlig kolla, dvs alle avkom med minimum 50% Angusgener er garantert hornløse.

Dette sammen med egenskaper som lette kalvinger og moderate kalvingsvekter gjør rasen til førstevalget når ønsket er gode mordyr.

Angus kua er tidlig utviklet, og kalver lett ved 24 måneders alder, hun er fruktbar og har normalt ingen problemer med å holde et 12 måneders kalvingsintervall.

Hemmeligheten ligger i Angus kua sin nøy-somhet og evne ikke å bli for tynn selv i perioder med dårlig næringstilgang. Konsentrert kalving i løpet av få uker, gir mulighet for god oppfølging rundt kalving og redusert tap av nyfødte kalver.

INGE MIDTVEIT ER EN SPESIALVETARINÆR, uteksaminert på NVH i 1998. Han har jobba i privat praksis og i Statens dyrehelsetilsyn – Fylkesveterinæren for Nordland. Inge er i dag for det meste engasjert i problemstillinger på området dyrevelferd og kjøttkvalitet i forbindelse med transport og slaktning av dyr. De største oppgavene er kurs, rådgivning og undervisning mot dyretransport-bansejen, konsulentoppdrag for slakteriene og prosjektledelse ved Animalia.

KVIFOR ANGUS?

Alt peikar i retning av at andelen grovfôr og beite i storfekjøttproduksjonen bør auke. Det er rett og slett nødvendig for å kunne auke den norske storfekjøttproduksjonen på ein berekraftig måte.

For å nå dette målet vil det vera nødvendig å innrette produksjonen sin slik at ein får mest mogleg ut av det beitet eller det graset som blir hausta, for grovfôrkostnadene utgjør om lag 60 prosent av dei variable kostnadene på ammekugarden.

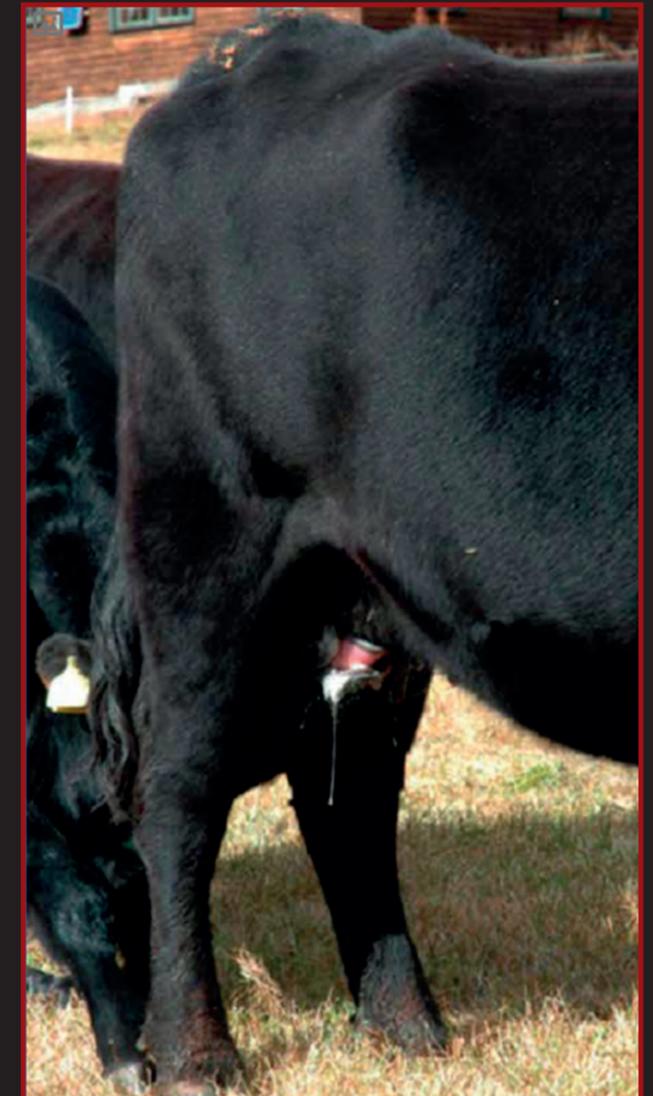
Nøkkelomgrepet i dette er biologisk effektivitet. Målet i produksjonen må vera maksimal omdanning av gras til kjøtt.

Sagt på ein annan måte, maksimal mengd kilo avvent kalv per daa beite og grasmark for fôrproduksjon.

I dette reknestykket inngår sjølv-sagt beitestell, vedlikehald av gras-seng osv., men genetikken er også ein vesentleg del av resultatet.

Me ser at anguskyr produserer meir per foreining enn andre rasar. Mykje av dette kjem av at fruktbarheten ved svak føring er høgare hjå angus enn andre rasar. For å få tilsvarende fruktbarhet hjå dei andre rasane må mjølbøtta fram.

Tunge rasar har på grunn av større kroppsvekt vel 20 prosent høgare vedlikehaldsbehov. I ein buskap med 30 kyr av tung rase kunne ein altså på same fôr-mengde hatt 36 anguskyr.

Kalver lett og
melker godt!

Meget livskraftige
kalver som finner
råmelka selv!

Godt morsinstinkt,
passer godt på kalven!

Andre faktaark i serien:

- Landskapspleieren
  - Nisjeproduksjon
  - I økologisk drift
  - Angus-oksen
- www.norskangus.no

I front mot gjengroing